

FOLKETINGET

Finansudvalget

Den økonomiske konsulent

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 21. juni 2012

Nationalbankens seneste økonomiske prognose (Kvartalsoversigt, 2. kvartal 2012)

Sammenfatning

Den økonomiske **vækst** skønnes til ca. 1,6 pct. i både 2013 og 2014 og det er lidt højere end Vismændenes skøn. Det **private forbrug** stiger med ca. 1,7 pct. i de samme år. I 2012 skønnes stigningen i det private forbrug til 1,2 pct. Nationalbanken er også optimistisk med hensyn til væksten i **eksporten** i 2013 og 2014.

Ledigheden (brutto) vil ifølge Nationalbanken falde i løbet af perioden 2012-2014 fra 159.000 ledige til 143.000 ledige. Vismændene derimod regner med en svag stigning i ledigheden i samme periode.

Underskuddet på de **offentlige finanser** falder fra 3,4 pct. af BNP i 2012 til 1,9 pct. i 2014.

Som noget nyt regner Nationalbanken nu med, at **huspriserne stiger** med 3,6 pct. allerede i 2013. Der sker med andre ord en vending i prisudviklingen for fast ejendom.

Nationalbanken finder på det foreliggende grundlag, at tegningen i **reformforslagene** fra regeringen som helhed vil være vægtige bidrag til at adressere dansk økonomis udfordringer på kortere og lidt længere sigt. En **snarlig** afslutning af forhandlingerne vil mindske usikkerheden hos husholdningerne og virksomhederne og dermed gavne væksten i forbrug og investeringer.

1. Nøgletal fra Nationalbankens seneste prognose

I **tabel 1** nedenfor er angivet hovedtallene i prognosen fra Nationalbankens 2. kvartalsoversigt (juni 2012).

Tabel 1: Nøgletal fra Nationalbankens seneste prognose (tallene i parentes er de tilsvarende tal fra Vismandsrapporten, maj 2012)

	2011	2012	2013	2014
BNP, (pct. –stigning)	1,0	1,2 (1,3)	1,6 (1,2)	1,7 (1,8)
Privat forbrug, pct. (pct. –stigning)	-0,5	1,2 (1,3)	1,7 (1,3)	1,6 (1,8)
Offentligt forbrug, (pct. –stigning)	-1,0	0,9 (1,3)	0,6 (0,1)	0,7 (0,9)
Offentlige invest, (pct. –stigning)	3,8	6,2 (8,5)	-10,6 (-18)	-0,4 (1,6)
Eksport, pct. -stigning	6,8	1,7 (1,4)	3,5 (2,8)	3,6 (2,6)
Ledighed, brutto (1.000 pers.)	162	159 (167)	151 (173)	143 (170)
Ledighed, netto (1.000 pers.)	109	110 (113)	113 (120)	108 (119)
Betalingsbalance, (pct. af BNP)	6,5	5,4	5,3	5,0
Offentlig saldo, (pct. af BNP)	-1,9	-3,4 (-3,9)	-2,0 (-2,3)	-1,9 (-1,9)
Kontantpriser, (pct. –stigning)	-3,0	-3,7 (-4,5)	3,6 (-1,2)	2,9 (1,7)

Kilde: Nationalbankens kvartalsoversigt (2. kvartal 2012), Vismandsrapporten (maj 2012).

Nationalbanken skønner, at **væksten stiger** gradvist fra 1,2 pct. i 2012 til 1,7 pct. i 2014. Det er dog stadigvæk små vækstrater. Væksttallene svarer nogenlunde til Vismændenes seneste vurdering (maj 2012).

Det **private forbrug** stiger tilsvarende i både 2013 og 2014 med ca. 1,6 pct. primært som følge af, at husholdningernes **forbrugskvote** stiger lidt. Det svarer også nogenlunde til Vismændenes vurdering.

Stigningen i det **offentlige forbrug** holder sig i årene 2012-2014 i intervallet 0,7-0,9 pct. De **offentlige investeringer** tager det velkendte dyk i 2013 som følge af ophøret af regeringens kickstart. I Nationalbankens prognose er dykket dog "kun" på -10,6 pct., hvor Vismændene regner med er dyk på helt op til -18 pct.

På **eksportfronten** er Nationalbanken ret optimistisk. Man regner med en stigning på 3,5 pct. både i 2013 og 2014, hvilket er noget **mere** end Vismæn-

dene, der ligger 1 procentpoint lavere i deres vurdering af eksporten i 2013 og 2014.

Vedrørende **ledigheden** er Nationalbanken forholdsvis optimistisk og regner med et pænt **fald** i bruttoledigheden fra knap **160.000** ledige i 2012 til **143.000** ledige i 2014. Vismændene derimod regner med en **lille stigning** i ledigheden i sammen periode.

2. Den offentlige saldo

Sammenlignet med Nationalbankens sidste kvartalsoversigt er skønnet for underskuddet på **den offentlige saldo** blevet justeret ned. Det skønnes nu at det offentlige underskud i 2012 vil være på **3,4 pct.** af BNP mod et tidligere skøn på **5 pct.** fra 1. kvartalsoversigt. Den stadigt høje negative saldo i 2012 skyldes dog en række midlertidige forhold, bl.a. muligheden for en skattefri udbetaling af **efterlønsbidrag**, for dem som ønsker at udtræde af ordningen samt regeringens kick-start af økonomien.

Den offentlige saldo ventes dog at blive forbedret i både 2013 og 2014. Det skyldes i høj grad en forventet **bedring af konjunktursituationen** samt et ophør af de tidligere nævnte omkostningstunge midlertidige forhold. Ydermere vil der være **strukturel balance** på de offentlige finanser (saldoen rensset for konjunkturudsving) i Danmark fra **2013**.

3. Arbejdsmarkedet og konkurrenceevnen

Nationalbanken har – som nævnt ovenfor - generelt et positivt syn på **det danske arbejdsmarked**. De forventer en snarligt **faldende ledighed** samt en svag stigende beskæftigelse de næste 3 år. Derudover vurderer nationalbanken at **beskæftigelsesgab**¹ kun er på knap 55.000 personer hvilket er ca. 25.000 personer lavere end både Vismændene og regeringens vurdering. Det er ifølge nationalbanken betænkeligt, at gabet er så lavt.

På baggrund af dette åbner nationalbanken op for diskussionen om **arbejdsmarkedsreformer** der kan øge beskæftigelsen. På den måde vil Danmark undgå en situation som den før krisen i 2008 hvor den store efterspørgsel efter arbejdskraft medførte et stor stigning i lønningerne og dermed i sidste ende en **forværring af den danske konkurrenceevne**. Ambitionsniveauet for reformer bør derfor indrettes efter, at arbejdsudbuddet øges, og den struk-

¹ Beskæftigelsesgab er et estimat for den fremgang i beskæftigelsen, som med de nuværende strukturer på arbejdsmarkedet kan finde sted uden et fornyet lønpres

turelle ledighed reduceres i et tempo, der er på forkant med en løbende fremgang i beskæftigelsen.

Den danske **konkurrenceevne** i forhold til udlandet er igennem de sidste 3 år blevet forbedret en smule specielt grundet de forholdsvis lave lønstigninger i Danmark sammenlignet med resten af verden.

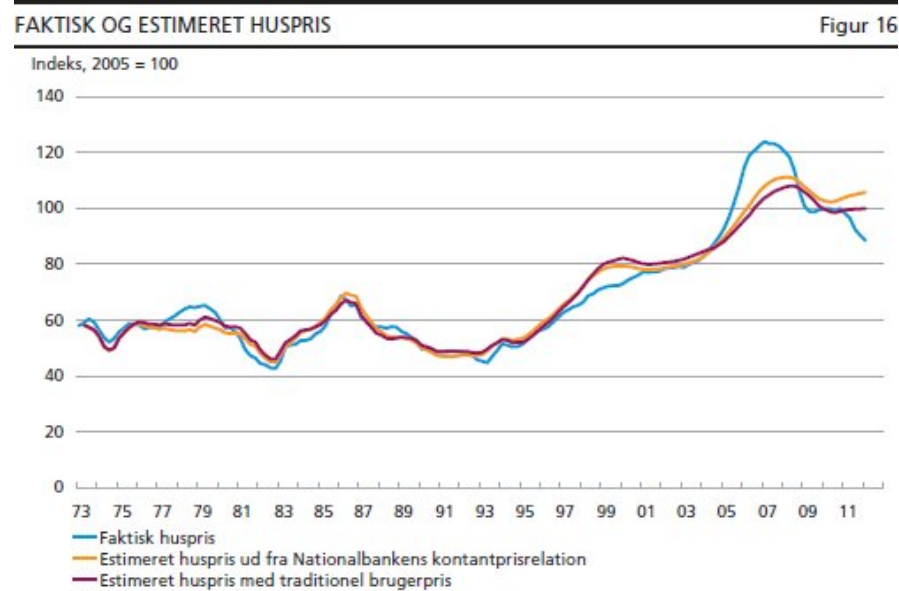
Forværringen af den danske konkurrenceevne fra 90'erne og frem til 2008 har dog været så stor, **at der stadig er lang vej igen før Danmark kan konkurrere med udlandet på samme vilkår som i 90'erne.**

4. Boligmarkedet

Stik imod Vismændenes skøn regner nationalbanken med en stigning på **3,6 pct. i boligpriserne** allerede i 2013. I 2014 skønnes også en stigning i boligpriserne.

Nationalbanken bygger sine vurderinger af huspriserne på modelberegninger, jf. **figur 1** nedenfor. Her fremgår det, at de faktiske huspriser ligger noget under de huspriser Nationalbanken har estimeret ud fra den nuværende økonomiske situation.

Figur 1. Udvikling i faktiske og estimerede huspriser

Kilde: Nationalbankens kvartalsoversigt (2. kvartal 2012)

Nationalbanken vurderer således, at huspriserne på nuværende tidspunkt ligger væsentligt **under ligevægtsniveauet** som de har beregnet ud fra en boligprisrelation. Dette gab mellem de faktiske huspriser og ligevægtsniveauet skønner nationalbanken **ikke** at skyldes de nye låneformer (rentetilpasningslån og afdragsfrie lån m.v.), og de antager dermed implicit at en snarlig **prisstigning** i boligmarkedet kan forekomme.

5. Økonomisk politik

Selv om fremgangen i økonomien tegner til at blive langsom til moderat, er det vigtigt at holde fast i den planlagte konsolidering af de offentlige finanser i 2013. Konsolidering i 2013 er en vigtig forudsætning for den ro og stabilitet i dansk økonomi, som kan sikre holdbar fremgang i den private efterspørgsel.

Regeringen fremlagde i maj en **opdateret 2020-plan**, der opridser de langsigtede udfordringer for dansk økonomi. Ifølge planen er der behov for at konsolidere de offentlige finanser med 7 mia. kr. for at opnå strukturel balance i 2020. Samtidig foreslås der imidlertid en række nye udgifter, så der i alt skal findes 17 mia. kr. i 2020. En væsentlig del heraf skal dækkes af en permanent udvidelse af arbejdsstyrken med 60.000 personer gennem nye reformer. **Det er en ambitiøs, men rigtig målsætning.**

For at løse udfordringerne for dansk økonomi har regeringen lagt en omfattende reformdagsorden. Der pågår for øjeblikket forhandlinger om en skattereform, hvoraf et delelement om lempeligere afskrivningsvilkår for virksomhederne allerede er aftalt mellem Folketingets partier skriver nationalbanken. På dagsordenen er også reformer af bl.a. kontanthjælps- og førtidspensionssystemet. Det ligger ud over effekten af tilbagetrækningsreformen, der blev vedtaget i slutningen af 2011 med et stort flertal i Folketinget.

Nationalbanken finder på det foreliggende grundlag, at tegningen i reformforslagene som helhed vil være vægtige bidrag til at adressere dansk økonomis udfordringer på kortere og lidt længere sigt. En **snarlig** afslutning af forhandlingerne vil mindske usikkerheden hos husholdningerne og virksomhederne og dermed gavne væksten i forbrug og investeringer. Omvendt vil et **langtrukket forløb** med politisk usikkerhed om gennemførelsen af reformer kunne bidrage til uvished om de fremtidige vilkår, i tillæg til den usikkerhed, der kommer fra udlandet. Dette vil være negativt for dansk produktion og beskæftigelse.

Med venlig hilsen
Niels Hoffmeyer (3602) / Sune Clausen